

Знауко́ві кафедри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМИТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО
ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені І. І. МЕЧНИКОВА.

РІК ВИДАННЯ XLII

19 БЕРЕЗНЯ 1976 РОКУ.

№ 11 (1225)

Ціна 2 коп.

ІДЕЇ ПАРТІЙНОГО З'ЇЗДУ — В МАСИ!

Колектив кафедри політичної економії уважно слідкував за роботою ХХV з'їзду КПРС. Положення доповіді Генерального секретаря ЦК КПРС товариша Л. І. Брежнєва і доповіді голови Ради Міністрів СРСР товариша О. М. Косягіна покладені в основу діяльності кафедри. Кафедра розробила тематику і потус методичний збірник на тему «Використання матеріалів ХХV з'їзду КПРС у викладанні політичної економії».

В лекціях і на семінарських заняттях особлива увага звертається на усунене вирішення в дев'ятій п'ятирічці соціально-економічних завдань, поставлених ХХIV з'їздом партії. Підкреслюється, що основний приріст національного доходу промислової продукції, сільського господарства одержано за рахунок підвищення продуктивності праці. Викладачі наводять яскраві приклади росту реальних доходів населення країни, житлового будівництва.

Зараз колектив кафедри

готується до читання спеціальних лекцій і проведення семінарських занять по матеріалах з'їзду партії. З цією метою розробляється план лекцій і семінарів.

Набирає розмаху пропаганда матеріалів ХХV з'їзду КПРС серед співробітників університету і дружинників міста і області. Викладачі кафедри прочитали лекції на тему «Основні напрями розвитку народного господарства СРСР на 1976—1980 роки» для агітаторів академічних груп університету, для офіцерів Радянської Армії. Група викладачів кафедри (кандидати наук Д. О. Драгомарецький, М. І. Рябий, Л. Х. Доленко, В. Н. Єрмолін) за завданням Одеського обкому Компартії України виїхали в райони області для пропаганди матеріалів ХХV з'їзду партії.

Доценти Л. Б. Крук, В. Я. Тисленко та інші співробітники кафедри виступають з доповідями по матеріалах ХХV з'їзду КПРС на кущо-

вих семінарах пропагандистів області.

Вже розпочалася робота по уточненню плану наукових досліджень на десяту п'ятирічку з урахуванням основних положень ХХV з'їзду партії.

Кафедра представила на VI Всеосвітній конкурс студентських наукових робіт з суспільних наук, історії ВЛНСМ і міжнародного молодіжного руху 25 доповідей, які дороблено з урахуванням рішень ХХV з'їзду КПРС. Уточнена тематика студентських наукових гуртків методологічного семінару, кандидатських дисертацій аспірантів.

Але це лише початок. Попереду велика робота по поглибленню вивчення проблем, висунутих ХХV з'їздом КПРС. Кафедра політекономії готова нести в маси ідеї партійного з'їзду, сприяти оволодінню ними радянськими людьми і перетворенню їх у життя.

О. ЛОБУНЕЦЬ,
засновник кафедри
політекономії, професор,
доктор економічних наук.

У парткомі ОДУ

На черговому засіданні парткому університету було розглянуто питання «Про ідеино-виховну роботу кафедри філософії в позаучовий час». Заслухавши і обговоривши доповідь завідувача кафедрою філософії професора В. М. Костюка і співдоповідь голови комісії парткому С. І. Аппатова, партійний комітет відзначив, що керуючись постановами ЦК КПРС і ЦК Компартії України з ідеологічних питань, кафедра філософії здійснила ряд заходів по поглибленню якості ідеино-виховної роботи із студентами в позаучовий час і удосконалення її організації, спрямованих на виховання наукового матеріалістичного світогляду студентів, вміння з класових, партійних позицій оцінювати події сучасного суспільного життя. Викладачі кафедри виступали перед студентами на факультетах і в гуртожитках з лекціями і бесідами на промадсько-політичні і філософські теми.

Проте в роботі кафедри і партійні групи в цьому напрямку є ще ряд недоліків.

Зокрема на ряді факультетів (геофак, гістфак, юрфак) наукові студентські гуртки з філософських проб-

лем суспільствознавства і природознавства охоплюють малу кількість студентів, працюють нерегулярно. Не відновив свою роботу загальнouніверситетський філософський клуб, не створено за-планований кафедрою народний університет філософських знань і т. ін.

Партком зобов'язав партійну і керівництво кафедри вжити всіх заходів для усунення недоліків, піднімати ідеино-виховну роботу кафедри із студентами на вищому рівні.

Партком також розглянув питання «Про виконання колективами факультету РГФ і біологічного факультету рішення загальнouніверситетських зборів від 21. III. 1973 року «Про підготовку кадрів на вечірньому і заочному відділеннях і завдання парторганізації університету» (інформували декані доценти А. А. Барбарига і В. М. Гоцкій) та «Про роботу партійного історичного факультету по керівництву партійними» (інформували секретар партійного істфаку В. М. Немченко і голова комісії парткому Ю. С. Вайсбейн).

З усіх розглянутих питань прийнято відповідні рішення.

ВЕСЬ ІДЕОЛОГІЧНИЙ АРСЕНАЛ — НА СЛУЖБУ

Школа досвіду
ідеологічної роботи

ДЕСЯТИЙ П'ЯТИРІЧЦІ!

Масштаби поставлених ХХV з'їзду КПРС завдань такі, що їх вирішення вимагає серйозного підвищення рівня всієї нашої роботи — господарської, ідеально-політичної, партійно-організаційної. Забезпечити дальший розвиток і підвищення дієвості соціалістичного змагання — найперша турбота кожної партійної організації. І вагоме слово тут мають сказати бійці ідеологічного фронту. Найважливіше їхнє завдання нині — всеобічне, глибоке розяснення і пропаганда матеріалів з'їзду. Генеральний секретар ЦК КПРС товариш Л. І. Брежнєв у Звітій доповіді підкреслив: «Донести ідеї з'їзду до кожного комуніста, до кожкої радянської людини — такий почесний обов'язок не тільки пропагандістів, лекторів, доповідачів, а й усіх наших партійних активістів. У цю роботу треба вкласти усі свої знання, все вміння переконувати, всю силу душі. В усному цьому одна з умов неухильного перетворення в життя рішень з'їзду».

Саме цьому питанню — як краще організувати вивчення і пропаганду матеріалів ХХV з'їзду КПРС — і була присвячена нарада керівників методологічних і теоретичних семінарів, що відбулася у парткомі ОДУ.

Її відкрила коротким вступним словом заступник секретаря парткому по ідеологічній роботі Е. Н. Василевська.

(Продовження на 2-й стор.)

На знімку: йде нарада керівників методологічних семінарів.

Фото О. Левіта.

РІШЕННЯ
ХХV
З'ЇЗДУ
ПАРТІІ
В ЖИТІЯ!

ВЕСЬ ІДЕОЛОГІЧНИЙ АРСЕНАЛ – НА СЛУЖБУ

ШКОЛА ДОСВІДУ ІДЕОЛОГІЧНОЇ РОБОТИ

З методичними порадами, як краще організувати вивчення матеріалів ХХV з'їзду КПРС, виступив голова ідеологічної комісії парткому професор М. Ю. Раковський.

На ряд питань, що виникли в учасників наради, відповів секретар парткому доцент Л. Х. Калустян.

Було розроблено ряд рекомендацій по кращій організації вивчення і пропаганди матеріалів з'їзду партії.

Після наради керівники методологічних семінарів зібралися за «круглим столом» редакції газети «За наукові кадри» — на чергове засідання школи досвіду ідеологічної роботи.

Засідання «круглого стола» відкрив відповідальний редактор газети «За наукові кадри» О. В. Гонтар.

Керівники методологічних семінарів обмінялися своїм досвідом роботи, зустрілися на тих формах і методах, які найефективніше себе зарекомендували в процесі заняття, поділилися планами на майбутнє.

М. Ю. РАКОВСЬКИЙ,
професор, керівник методологічного семінару «Історія і сучасність».

— Без сумніву, історичний факультет займає провідне місце в ідеологічній роботі, що проводиться в нашому університеті. І тому мені, як керівнику методологічного семінару, важливо виявити головні ідеологічні питання, які потребують всеобщого обговорення на заняттях в тісному зв'язку з викладанням історичної науки, розробкою науково-дослідних проблем і завданнями комуністичного виховання.

Запорукою плідної роботи кожного семінару, на мій по-

— Ми провели 5 занять методологічного семінару, які були присвячені філософським проблемам природознавства. Зокрема, великий інтерес у слухачів викликало вивчення теоретичних питань про значення фізичних наук в розвитку радянського суспільства.

Займалися мі питањами теоретичної розробки суті науково-технічної революції сучасного етапу, який проходить у нашій країні під керівництвом Комуністичної партії. На заняття були запрошені і студенти, вони задали ряд запитань, на які одержали докладні відповіді. На жаль, з їх запитань ми зрозуміли, що не всі студенти добре розираються у цьому питанні.

Зараз ми спрямовуємо роботу слухачів нашого семінару на поглиблене вивчення матеріалів ХХV з'їзду КПРС.

В. О. ПРЕСНОВ,
професор, керівник методологічного семінару «Методологічні і соціальні проблеми фізики».

— Одне із заняття напередодні ХХV з'їзду партії ми присвятили вивчення Проекту ЦК КПРС до ХХV з'їзду КПРС «Основні нап-

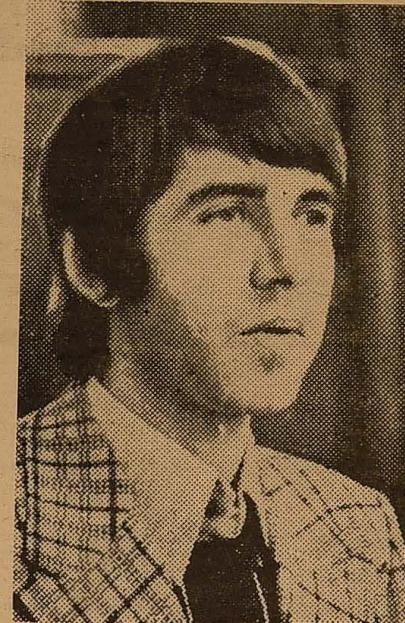
рями розвитку народного господарства СРСР на 1976–1980 роки». В період роботи з'їзду провели перше заняття по доповіді Генерального секретаря ЦК КПРС товариша Л. І. Брежнєва «Звіт Центрального Комітету КПРС і чергові завдання партії в галузі внутрішньої політики». Зупинивши увагу на одному з положень звітної доповіді ЦК КПРС, «десята п'ятирічка — п'ятирічка якості і ефективності», — ми виявили, як розуміють слухачі поняття «якість, ефективність» стосовно своєї практичної діяльності. Тобто відбулася серйозна, змістовна розмова, в ході якої було висловлено немало фінічних пропозицій щодо поліпшення якості і ефективності конкретної роботи наших слухачів. Велика увага була звернена також і на питання підвищення продуктивності, адже це, як відзначалося на з'їзді, лежить в основі всіх досягнень десятої п'ятирічки. І знову ж таки, ми розглядали це питання з позиції практичної діяльності наших слухачів. Це допомогло нам націліти конкретні завдання і шляхи втілення рішень з'їзду партії у нашу повсякденну роботу. І слід відзначити, що наші слухачі з величезним розумінням сприйняли ці завдання. Робота семінару була плідною.

Н. С. НАЗАРОВА,
доцент, керівник методологічного семінару з проблем ідеологічної боротьби на сучасному етапі.

— Я керую методологічним семінаром «Ідеологічна боротьба на сучасному етапі» на факультеті РГФ. Ми розглядаємо питання переваги радянського способу життя, розкриваємо реакційну суть маоїзму, сіонізму, українського буржуазного націоналізму та ін. Зараз в основу вивчення питання про ідеологічну боротьбу на сучасному етапі будуть покладені матеріали ХХV з'їзду КПРС, зокрема, I розділ доповіді товариша Л. І. Брежнєва «Звіт Центрального Комітету КПРС і завдання партії у галузі внутрішньої та зовнішньої політики».

П. П. МУЗИЧЕНКО,
викладач юридичного факультету, член парткому університету.

Юридичний факультет — ідеологічний факультет. Звідси і завдання, що стоять перед нами — посилене вивчення матеріалів ХХV з'їзду КПРС.

В центрі роботи вчених нашого факультету — загальнофакультетська комплексна тема «Osoba в праві розвинутого соціалістичного суспільства». З врахуванням цієї теми і побудована робота методологічного семінару. Кожне із занять присвячене цій темі, розгляду окремих сторін правового становища особи.

До роботи методологічного семінару (вважаємо це вдалою формою) залишаються і студенти. Провідна у цьому напрямку кафедра теорії та історії держави і права — займається зараз організацією конференції, яка відбудеться у квітні. На ній будуть заслухані доповіді вчених факультету по основних матеріалах ХХV з'їзду КПРС. На конференцію будуть запрошенні і студенти. Таким чином, вивчення різних аспектів, правового становища особи буде проводитися на базі теоретичних положень і висновків, що містяться в документах ХХV з'їзду партії.

Г. А. В'ЯЗОВСЬКИЙ,
професор, керівник методологічного семінару літературознавчих кафедр філологічного факультету.

— Слухачі методологічного семінару філологічного факультету, як і всіх інших методсемінарів університету, вже вивчили на своєму занятті передз'їздівські матеріали «Проект ЦК КПРС до ХХV з'їзду партії «Основні напрями розвитку народного господарства на 1976–1980 роки». Зараз починається узагальнюючий етап вивчення документів і рішень ХХV з'їзду партії. Ми запланували провести до кінця цього учбового року 3 заняття — по трьох розділах доповіді товариша Л. І. Брежнєва «Звіт Центрального Комітету КПРС і чергові завдання

партиї в галузі внутрішньої і зовнішньої політики». Кожне заняття становитиме своєрідний семінар-конференцію, на якому виступлять 4–5 чоловік з послідовочним обговоренням.

У наступному учбовому році плануємо розширити тематику заняття. Зокрема, буде приділена увага вивчення ролі теорії в розвитку науки і т. ін.

Нас, літературознавців, глибоко схвилювала та оцінка ролі радянської літератури на сучасному етапі будівництва комуністичного суспільства, яка була дана в доповіді Генерального секретаря ЦК КПРС товариша Л. І. Брежнєва. Завдання, поставлені партією перед літературою, надихають нас на нові творчі звершення.

Г. В. УСТИНОВА,
старший викладач кафедри наукового комунізму, керівник методологічного семінару з актуальних проблем світового революційного процесу.

— Всі 6 методологічних і теоретичних семінарів на фізичному факультеті працюють непогано. Я керую невеликим семінаром — на ньому навчається 16 чоловік. Його тема — «Актуальні проблеми розвитку сучасного світового революційного процесу». Як бачите, тема нашого семінару тісно пов'язана з тими проблемами, про які йшла мова на ХХV з'їзду партії. Вивчення матеріалів з'їзду партії і ляє в основу наших наступних занятт.

В цьому навчальному році ми вже провели 6 занять, плануємо провести ще чотири.

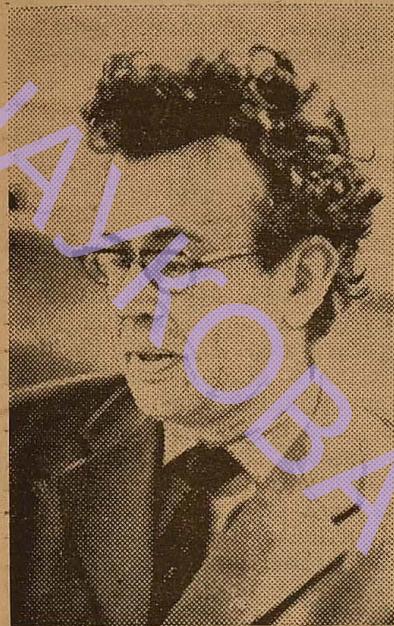
Я дуже задоволена активністю всіх своїх слухачів. І хоча важко кого-небудь виділити, все ж не можу не назвати тут імена М. С. Родіонова, І. Ф. Смирнова, М. Ф. Іванова — помічника старости. А коли ми вивчали крайні соціалістичні спільноти, то мені велику допомогу надав Г. Г. Чемересюк, який організував демонстрацію кольорових слайдів. З такими слухачами приятно працювати.

Ю. О. КАРПЕНКО,
професор, керівник методологічного семінару мовознавчих кафедр філологічного факультету.

— У нас, на філологічному факультеті, працюють 2 методсемінари — літературознавців і мовознавців. На об'єднаному занятті ми вивчили Проект ЦК КПРС до ХХV з'їзду партії «Основні напрями розвитку народного

ДЕСЯТИЙ П'ЯТИРІЧЦІ

господарства СРСР на 1976—1980 роки». Ми переконалися у доцільноти таких

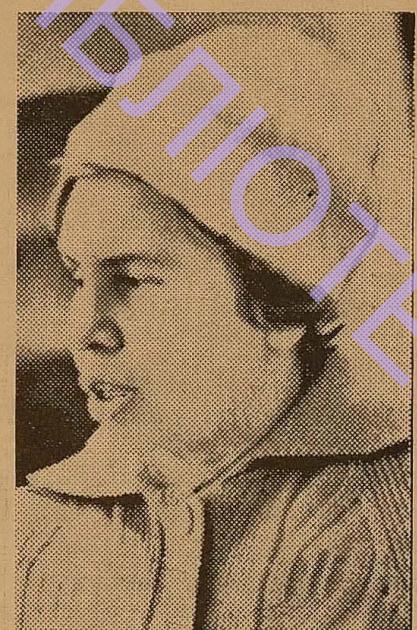
об'єднаних занять і при вивченні матеріалів ХХV з'їзду КПРС використаємо цю форму.

Зараз, при вивчені документів і рішень ХХV з'їзду партії, ми повинні вирішити 2 завдання. Це, по-перше, побудувати нашу роботу таким чином, щоб до кінця цього учбового року з обговорюванням матеріалів з'їзду виступив кожний слухач і, по-друге, на кожному занятті слід виділяти ті моменти, положення і висновки, які викладачі можуть використати в своїх конкретних лекціях, в бесідах і виступах перед студентською аудиторією.

Мені хотілося б відзначити виключну старанність, добру підготовку до кожного заняття слухачів Л. П. Коробкова, С. М. Аширової, С. В. Липецької, С. С. Друшелько та інших, з якими цікало працювати.

◆
О. Ю. НОТКІНА, головний бібліограф, відповідальна за роботу метод-семінарів наукової бібліотеки.

Велику допомогу слухачам метод-семінарів університету надає наукова бібліотека. Ставши на перед з'їздівську вахту, колектив бібліотеки підготував бібліографічний покажчик літератури «Ленінським курсом — до великої мети!», присвячений ХХV з'їзду КПРС. В ньому знайшла своє відобра-

ження вся література, присвячена діяльності Комуністичної партії Радянського Союзу в період між ХХIV і ХХV з'їздами партії.

Широке вивчення і пропаганда матеріалів ХХV з'їзду партії висуває перед нами нові, велики завдання. Зараз готовиться покажчик «Матеріали і документи ХХV з'їзду КПРС», оформляються спеціальні стенди.

Матеріали ХХV з'їзду партії ми будемо вивчати на заняттях двох методологічних семінарів — з основ марксистсько-ленінської естетики і проблем наукового комунізму.

ІЗ РЕКОМЕНДАЦІЙ ШКОЛИ:

Вивчення матеріалів ХХV з'їзду КПРС у мережі партійосвіти рекомендується по таких темах: «Становище в світі і міжнародна діяльність КПРС» (березень—квітень), «Підсумки IX п'ятирічки і основні завдання економічної політики партії» (квітень), «Партія в умовах розвинутого соціалізму» (травень).

У травні—червні в університеті буде проведена теоретична конференція, присвячена міжнародному значенню ХХV з'їзду КПРС.

Зараз перед ідеологічними працівниками стоять великі завдання — пропаганда матеріалів ХХV з'їзду партії. У своїй роботі слід використовувати всі випробувані форми, що позитивно зарекомендували себе протягом останніх років. Важливо забезпечити високий ідейно-теоретичний рівень усієї пропагандистської роботи, на яскравих, конкретних прикладах показувати наші досягнення, переваги нашої соціалістичної системи, нашого радянського способу життя. Пропаганду матеріалів з'їзду слід обов'язково пов'язувати з конкретними справами конкретного колективу, напілювати кожного його члена на пошуки нових резервів підвищення якості і ефективності всієї роботи.

Обов'язок партійних пропагандистів — роз'яснювати ленінські принципи мирного співіснування держав з різним соціальним ладом, показувати наполегливі, цілеспрямовані роботи нашої партії для втілення в життя Програми миру. Дуже важливо, щоб заняття у мережі політосвіти не були шаблонними, поверховими, щоб пропагандисти оперували місцевим матеріалом, використовували най-ефективніші форми, щоб слухачі виявили глибоку зацікавленість у розв'язанні конкретних економічних і соціальних завдань.

Матеріали «круглого стола» підготував Б. Пережняк. Фото О. ЛЕВІТА.

Е. Н. ВАСИЛЕВСЬКА, заступник секретаря парткому університету по ідеологічній роботі.

— Всі ви добре знаєте, яку велику увагу приділив ХХV з'їзд КПРС питанню вивчення марксистсько-ленінської теорії. «Марксизм-ленинізм — це єдина надійна основа для розробки правильної стратегії і тактики, — відзначив у Звітій доповіді ЦК КПРС товариш Л. І. Брежнєв. — Він дає нам розуміння історичної перспективи, допомагає визначити напрям соціально-економічного і політичного розвитку на довгі роки вперед, правильно орієнтуватися в міжнародних подіях».

У нас відбулося обмін досвідом роботи керівників методологічних і теоретичних семінарів: як проходять заняття, як готуються слухачі, які форми навчання використовуються.

Багато ми учили позитивного, але слід би увагу звернути й на окремі недоліки, що мають місце на семінарах.

Зокрема, партком у своєму рішенні вже звертає увагу партійного бюро геолого-географічного факультету на те, що не всі слухачі семінарів проявляють достатньо активність на заняттях, виступають систематично, по суті, лише один ті ж люди. Серйозну турботу викликає і недостатня явка слухачів на деяких інших факультетах. Слід більш оперативно узагальнювати і розповсюджувати досвід кращих пропагандистів.

Зараз, товарищі, нас чекає нова велика робота, «Головне завдання всієї нашої мережі партійної освіти в наступний період — підкреслив товариш Л. І. Брежнєв, — поглиблене вивчення рішень ХХV з'їзду партії». На це й будуть звернені всі пропагандистські сили нашого університету.

До цієї роботи слід підходити вдумливо, творчо, з ініціативою. В цьому — запорука наших успіхів. Я думаю, що сьогоднішня розмова за «круглим столом» «ЗНК» сприятиме підвищенню рівня всієї нашої роботи. Закінчимо ми учбовий рік в мережі політосвіти загальноуніверситетською конференцією по першому етапу вивчення матеріалів ХХV з'їзду КПРС.

ІЗ РЕКОМЕНДАЦІЙ ШКОЛИ:

Вивчення матеріалів ХХV з'їзду КПРС у мережі партійосвіти рекомендується по таких темах: «Становище в світі і міжнародна діяльність КПРС» (березень—квітень), «Підсумки IX п'ятирічки і основні завдання економічної політики партії» (квітень), «Партія в умовах розвинутого соціалізму» (травень).

У травні—червні в університеті буде проведена теоретична конференція, присвячена міжнародному значенню ХХV з'їзду КПРС.

Зараз перед ідеологічними працівниками стоять великі завдання — пропаганда матеріалів ХХV з'їзду партії. У своїй роботі слід використовувати всі випробувані форми, що позитивно зарекомендували себе протягом останніх років. Важливо забезпечити високий ідейно-теоретичний рівень усієї пропагандистської роботи, на яскравих, конкретних прикладах показувати наші досягнення, переваги нашої соціалістичної системи, нашого радянського способу життя. Пропаганду матеріалів з'їзду слід обов'язково пов'язувати з конкретними справами конкретного колективу, напілювати кожного його члена на пошуки нових резервів підвищення якості і ефективності всієї роботи.

Обов'язок партійних пропагандистів — роз'яснювати ленінські принципи мирного співіснування держав з різним соціальним ладом, показувати наполегливі, цілеспрямовані роботи нашої партії для втілення в життя Програми миру. Дуже важливо, щоб заняття у мережі політосвіти не були шаблонними, поверховими, щоб пропагандисти оперували місцевим матеріалом, використовували най-ефективніші форми, щоб слухачі виявили глибоку зацікавленість у розв'язанні конкретних економічних і соціальних завдань.

Матеріали «круглого стола» підготував Б. Пережняк. Фото О. ЛЕВІТА.

По університету

ЗАСІДАННЯ КОМИТЕТУ ЛКСМУ

Відбулося чергове засідання комітету комсомолу університету. Секретар комітету комсомолу С. Коротенко дозвів про підсумки обміну комсомольських документів на факультеті РГФ. Він звернув увагу на недостатню роботу комсомольського бюро факультету в плані організації обміну та підготовки до його проведення (секретар комсомольського бюро комсорг Н. Чернега).

Заступник секретаря по ідеологічній роботі С. Кучеренко проінформував про результати проведення промадсько-політичної атестації в рамках Ленінського валіку

«Рішення ХХV з'їзду КПРС — в життя!», яка проводилася в комсомольських організаціях університету з 16 по 20 лютого.

На своєму засіданні комітет комсомолу також розглянув питання про участю комсомольців університету в «Юморині-76». Цей карнавальний хід відбудеться 3 квітня. Ось де простір фантазії, вигадкам, гумору, представники всіх факультетів, в карнавальних костюмах з лозунгами і транспарантами, сміхом і піснями пройдуть вулицями міста.

В. НЯНЧУК, зав. відділом комсомольського життя «ЗНК».

ПРАЦЮЄ КІНОЛЕКТОРІЙ

У гуртожитку № 1 відбулося традиційне засідання кіноекекторію, якого з великим інтересом чекали студенти.

На засідання кіноекекторію запросили ветерана Ленінського комсомолу і Великої Вітчизняної війни, колишнього доцента кафедри історії КПРС Евгенію Володимирівну Гороховську. Евгенія Володимирівна з хвилюванням розповіла присутнім про роботу нашого університету під час Великої Вітчизняної війни, коли вуз було евакуйовано в Майкоп (Північний Кавказ).

Вона розповідала про ро-

боту викладачів і студентів в ці прізвіні роки. Зокрема, велику роботу проводили викладачі, студенти та співробітники хімічного факультету.

По закінченні цікавої розповіді студенти гаряче подякували Евгенії Володимирівні і в знак пошані подарували їй квіти.

Після виступу Е. В. Гороховської було продемонстровано художній фільм «Бесмертний гарнізон».

Попереду нові цікаві зустрічі.

О. ТИХА, кореспондент «ЗНК».

По рідній країні

Ленінград. Вже одне це слово викликає у людей хвилювання, у кожного пов'язане з цим словом своє переживання, почуття. Ленінград кліче, вабить, притягає і мені здається, що немає людини яка не хотіла б побувати в цьому місті-герої.

Ленінград — це початок нашої епохи, грандіозна глибо, що вистояла і продовжує свідчити про велич і могутність нашої держави. Дуже важко словами висловити і передати цю велич і суверіність, цю чаруючу атмосферу.

Знаменитий маятник через багато років продовжує по-нуро і неквапливо доводити нам, що земля все-таки має форму кулі.

Пам'ятник-ансамбль захисникам Ленінграда. Щодня приходять сюди люди. Не змовкає органна музика, завмерли націлени в майбутнє постаті із граніту, мати обімає свого сина, гранітний щит піднімається вгору.

У кожного міста є свої звичаї і неписані закони. Ленінградці люблять своє місто особливо. Таке враження, що й люди тут якісь особли-

ЛЕНІНГРАД

Краскую вулицями, і перед моїми очима постають події минулого. Ось біжать оброщені матроси і солдати і, звичайно ж, Зимовий, штурм — все оживає: просто не може не ожити. Грізні дні блокади... таке не забувається.

А ось Невський. Кожен будинок — подія, кожна вулиця — історія, місто-музей.

Ермітаж з його багаточисленними залами і палатами справляє незабутнє враження. Російський музей, Казанський, Ісаакіївський собори, Петропавловська фортеця, драмтеатр імені О. С. Пушкіна — все це прекрасні архітектурні пам'ятки.

Березові гаї спокійно дивляться, як буйно розростається і вклиниється в їх непохитні вікнами межі міста. Зелені ялинки ще довго тікали від мене, щоб, як і раніше, залишились на сторожі незримих кордонів міста.

Я покидаю Ленінград з почуттям жалю, бо неможливо за такий короткий час повністю ознайомитись з усіма живими пам'ятками історії. І хоча мое перебування в ньому закінчилось, знайомство тільки починається.

В. БЕЛОНОВСЬКИЙ, студент II курсу юридичного факультету.

З відрядженем далеких...

4. ВИЩА НОРМАЛЬНА ШКОЛА

(Продовження. Початок у № 7, 9, 10).

Шановний друг! Сьогодні мова піде про наш учовий заклад. Вже при вході у цей просторій будинок красової тропічної архітектури, що знаходитьться на самому березі Нігера, тебе зустрічає таїні написи на меморіальні дощі французькою і російською мовами: «Вища парна школа. Дар Центрального Комитету Комуністичної партії Радянського Союзу партії Суданський Союз — РДА в знак братерської дружби і революційної солідарності. 1967 р.». Після військового перевороту 1968 р. тут знаходитьсь вища нормальна школа — найбільший вуз Малі, першість національної вищої освіти.

Хай тебе не дивують слова «нормальна школа». Перші школи такого типу були засновані Наполеоном і означали «нормальна» — «зразкова». Сьогодні ці школи є у Франції, а також і в багатьох африканських країнах. Громадський престиг учових закладів цього типу в сучасній Франції дуже високий; якщо до університету вступають без екзаменів, то у вищі нормальні школи тре-

ба витримати важкий конкурс і часто випускники ліцеїв готуються ще два роки для подолання цього бар'єру. Диплом вищої нормальної школи відкриває шлях до викладацької роботи в середніх і вищих училищах, до наукової діяльності.

Республіка Малі після досягнення незалежності, обравши шлях некапіталістичного розвитку, знайшла оригінальну модель системи вищої освіти, що відрізняється від інших африканських країн, де університети об'єднують різні школи та інститути. В Малі же створено п'ять вузів, що незалежні один від одного і випускають спеціалістів вузького профілю, найбільш необхідних для економічного і культурного будівництва. Причому, угор робиться на зразок освіти з життям, з практикою. Адже ззовім поруч, в іншій африканській країні, є прилади іншого роду — на 200 адвокатів приходиться всього 10 інженерів.

У Малі Вища нормальна школа (ВНШ) випускає викладачів ліцеїв, інженерна школа

(Листи з Африки)

ла — інженерів, адміністрація — кадри державного апарату, медична — лікарів і фармацевтів, сільськогосподарський інститут в Катібугу — агрономів, зоотехніків, техніків і інженерів по сільськогосподарських машинах.

Відомо, що підготовка кадрів спеціалістів займає центральні місця в стратегії розвитку країн, що скинули колоніальні іго. Малі наприклад, витрачає 30 проц. свого національного бюджету на потреби освіти. Та викладачів, як і раніше, не вистачає. На допомогу приходять вірні друзі африканців — Радянський Союз та інші соціалістичні країни. Наша країна побудувала і передала Малі, як дарунок, чотири училища, обладнавши їх найновішим училищам обладнанням. Кількість же радянських викладачів за роки співробітництва зросла від 6 до 125 чоловік, що сьогодні працюють в усіх вищих і середніх училищах країни.

У ВНШ, де навчається більше тисячі студентів, викладають спеціалісти з різ-

них країн: перш за все, звичайно, малійці, більше 20 радянських викладачів, французи, англійці, німці з НДР. Відділення російської мови повністю укомплектовано нашими викладачами. На історичному відділенні працює однакове число малійців і французів і тільки я один з СРСР. Всі малійці, це треба врахувати, навчалися і захищали дисертації у Франції, і тільки минулого тижня прибула перший викладач, що пройшла докторантуру при Варшавському університеті.

Я забув згадати, що при створенні ВНШ в 1962 році вона одержала фінансову і методичну допомогу у ЮНЕСКО і тому училище планує і програми якоюсь мірою носять сліди впливу вузівської системи капіталістичних країн. Так, наприклад, дисципліна, яку я викладаю на III курсі, носить ім'я: «Жовтнева революція 1917 року в Росії і еволюція до 22 червня 1941 року». Ясно, що від історії нашої країни відрізано найважливіший період, що показав силу соціалізму, мужності і героїзму радянського народу — Велика Вітчизняна війна 1941—1945 рр. Тому мені доводиться поза програмою на факультативних заняттях викладати історію СРСР після 1941 р.

Розкажу докладніше про свою роботу тут. Крім курсу про який я пільги що згадував, я викладаю також Стародавній Рим, історію Англії і новітній час. Справа в тому, що весь учовий час поділено майже порівну між історією Африки (її читають викладачі-малійці) і всесвітньою історією. Та систематичного курсу загальної історії немає, є тільки спецкурси з вузлових проблем минулого (окрім періоди Стародавнього Риму і Греції, цивілізації Азії, Французька революція XVIII ст., перша світова війна і т. ін.).

Це пояснюється тим, що до нас поступають бакалаври, які на протязі 12 років дуже докладно вивчали систематичний курс всесвітньої історії. Багатьох потім доводиться переучувати, бо навчання в ліцеях ведеться за французькими підручниками, в яких часто невірно і тенденційно викладається ряд важливих проблем сучасної історії. Структура та ідейно-політична спрямованість курсів у ВНШ цілком залежить від підготовки і світогляду самого викладача, тому може трапитись, що одна і та ж подія буде зовсім по різному трактуватись різними викладачами.

Д. УРСУ.

(Закінчення в наступному номері).

Рейд «ЗНК»

У студентському гуртожитку

Нещодавно у гуртожитках № 4 і 6 було проведено рейд «ЗНК» по перевірці житлових та побутових умов студента. Рейдова бригада детально ознайомилася з умовами життя студентів, виявила ряд недоліків, які потрібно буде усунути.

Мабуть, рейди повинні бути несподіваними. Гуртожиток № 4 на протязі двох тижнів відвідали 2 комісії і цей рейд, як виявилось, не сподіваним для них не був.

Із зв'язку з цим хотілося б сказати декілька слів про роль студрада у проведенні таких заходів. Як відомо, мета рейду — не тільки виявлення недоліків, не тільки контроль, перевірка, а й вивчення побуту студентів, виявлення причин, що заважають нормальному життю гуртожитку.

Всім відомо, що одним з найважливіших аспектів роботи студрада є контроль за санітарним станом кімнат і гуртожитку в цілому. Тому хотілося б звернути увагу на те, що в більшості кімнат гуртожитку № 4 духота, хоча не викликає сумніву той факт, що під час прилуки свіже чисте повітря — союзник людини. Деякі кімнати мають неохайній вигляд (№ 226, 417, 433, 435, 426), брудні підлоги, а книжкові полиці потопають у клубах диму.

Перевірка гуртожитків виявляє одну негативну закономірність: на верхніх поверхах, як правило, значно

брудніше, ніж на нижніх. Так і в гуртожитку № 4.

Студенти висловили претензії на те, що в кухнях дуже маленькі столики. Сподіваємося, що цей недолік буде усунено без труднощів.

Складніша справа з сушилкою. На п'ятисячі чоловік — 40-місцева сушилка. Ось тому і оплутують кімнати мотузки дроти, шлагати і т. ін. Адміністративно-гospодарський частині, коменданті треба негайно знайти вихід з цього становища.

У читальніх залах темнівато. Мабуть, студрада не проявляє належної наполегливості для усунення цього нетриманого явища.. Не довоєно справу до кінця в червоному кутку, де було замінено освітлення. З під плафонів видноється палички-куски штукатурки, які, мабуть, не піддаються дії ніяких науково-технічних засобів.

Гуртожиток № 6 сьогодні ще на стадії обживання, усунення різного роду недоробок. Враховуючи це, слід звернути увагу на те, що негайно треба вирішити проблему стоку води у ванних кімнатах. Відсутність в них

стічних труб вже сьогодні призводить до аварійного стану, а також створює додаткові незручності для жильців. Також необхідно придбати книжкові полиці, бо студенти зберігають книги, посібники, підручники в різних місцях, що призводить до їх порчі.

Хочеться передати студентам прохання студради, коменданта — активістів обрати участь у недільниках, суботниках, «санітарних днях», щоб швидше навести належний порядок в іх інтересах. Особливо це стосується студентів механіко-математичного факультету, на яких вже є скарги коменданта.

Справа часті кражі жильця — сприяти покращенню вигляду гуртожитку, боротися за бережливість до майна, дотримуватись правил проживання в студентських гуртожитках.

Рейдова бригада:

П. ЛЕВЧЕНКО, П. МУЗІЧЕНКО, члени парткому ОДУ; І. КАРАКАШ, секретар партбюро юридичного факультету; С. КУЧЕРЕНКО, заступник секретаря комітету ЛКСМУ ОДУ; Н. ЗАІКІНА, член комітету ЛКСМУ ОДУ; Ю. ЕГОРОВ, студент III курсу юридичного факультету; В. ДРЬОМІН, кореспондент «ЗНК».

На протязі двох тижнів в ігровому спортивному залі Одеського гідрометеорологічного інституту проходив турнір з міні-футбола серед шести команд вузів міста.

Ігри проходили в цікавій боротьбі. Було забито багато голів, а це завжди радує.

Перше місце посіла команда Одеського держунівер-

ситету, друге — гідрометеорологічного інституту, третє — сільськогосподарського.

С. УЖЕВСЬКИЙ, студент II курсу юрфаку.

На знімку: команда ОДУ — переможець турніру з міні-футбола.

Фото автора.

них країн: перш за все, звичайно, малійці, більше 20 радянських викладачів, французи, англійці, німці з НДР. Відділення російської мови повністю укомплектовано нашими викладачами. На історичному відділенні працює однакове число малійців і французів і тільки я один з СРСР. Всі малійці, це треба врахувати, навчалися і захищали дисертації у Франції, і тільки минулого тижня прибула перший викладач, що пройшла докторантуру при Варшавському університеті.

Я забув згадати, що при створенні ВНШ в 1962 році вона одержала фінансову і методичну допомогу у ЮНЕСКО і тому училище планує і програми якоюсь мірою носять сліди впливу вузівської системи капіталістичних країн. Так, наприклад, дисципліна, яку я викладаю на III курсі, носить ім'я: «Жовтнева революція 1917 року в Росії і еволюція до 22 червня 1941 року». Ясно, що від історії нашої країни відрізано найважливіший період, що показав силу соціалізму, мужності і героїзму радянського народу — Велика Вітчизняна війна 1941—1945 рр. Тому мені доводиться поза програмою на факультативних заняттях викладати історію СРСР після 1941 р.

Давно знатоме людство з легким приемним напоєм з виноградної грона. Колись він вважався майже священним і вживався виключно в урочистих випадках. Вважалось, що під його дією між людьми швидше виникало взаємне довір'я, легше встановлювались контакти, зачіювались товариські відносини.

Між помірним і жепомірним, а тому шкідливим його вживанням не існує видимих кордонів. Сьогодні наука розглядає алкоголь як один із заклітих ворогів здоров'я людей. Вживання його в деяких країнах досягає величезних розмірів (у Франції — 22,4 л на душу населення). Пристрасть до спиртного — одна з основних причин передчасної смерті людей. В США по офіційним даним від пияцтва щорічно вмирає більше 100 тисяч чоловік, в Англії — більше 40 тисяч. Ці цифри означають, що своєю згубною дією алкоголь може бути поставлений після лише з чумними, холерними та іншими спащними епідеміями минулого.

Ще Гіппократ вказував, що причиною епілепсії, тяжких нервово-психічних захворювань у дітей є пияцтво батьків. Стародавні треки під страхом супроводжуючи жениху і

наречений в день весілля і відразу після його вживати спиртні напої.

Як же впливають спиртні напої на людський організм? Кров транспортує алкоголь в усі інші органи, функція їх різко порушується. Порушеність як в результаті безпосереднього впливу алкоголя на ті або інші органи, так і в результаті зменшення регулюючого впливу на них нервової системи. Науково доведено, що спиртні напої впливають негативно не тільки на здатність людей мати дітей, вони мають згубну на нашадків.

Якщо батьки систематично вживали спиртні напої, то діти народжуються дуже слабкими, розумово неповноцінними, деякі страждають епілепсією. Схильні до вживання підружжя може стати винуватцем народження дітей з дефектами розвитку.

Алкоголь і здоров'я повноцінних нашадків — несумісні. Кожна майбутня матір може бути починка пам'ятати: спиртні напої під час вживання їх протягом тривалого часу, а навіть при одноразовому вживанні.

Тверезість — найвірніший, надійний супутник щасливого подружнього життя.

І. ГЛУЩЕНКО, лікар.

Спорт
Спорт
ПЕРЕМОГЛИ
СПОРТСМЕНИ
УНІ